

Aan de raadscommissie Wonen Ruimte en Groen

Ter attentie van de heer Sjoerd den Dool

Van : Alliantie Burger Voorschoten

16 juni 2020

Betreft Jaarrapport ABV.

Geachte commissieleden,

Graag bieden we u onze ervaringen en inzichten die we al burgers hebben opgedaan met verschillende activiteiten. U vindt onze ervaring in het bijgaande jaartapport. De Alliantie Burgers Voorschoten is actief om de betrokkenheid en belangen van burgers in Voorschoten bevorderen.

Na een jaar samen optrekken met de gemeente hebben we onze ervaringen en beelden op papier gezet in de hoop om dit met u te kunnen bespreken.

Inhoudelijke thema's zijn:

- Bouwen en Wonen
- Burgerparticipatie
- Regiegroep wonen
- Oprichten huurders Belangen Vereniging
- Zorgen om 5G uitrol
- Hoogspanningsmasten

Samenvattend zien we dat er nog veel te winnen is door betere beleidsvoorstellen die gebaseerd zijn op feiten en heel concrete doelen beogen bevatten. Een meer integrale kijk; de burger eerder en consequent betrekken bij beleid en uitvoering en tenslotte betere invulling geven aan de zorgplicht.

Graag vernemen we uw reactie op ons jaarrapport

Met vriendelijke groet,

Namens Alliantie Burgers Voorschoten

Katalysator voor beleid en bestuur

JAARRAPPORT ALLIANTIE BURGERS VOORSCHOTEN

Mei 2020

Opgesteld door Rob van Engelenburg

1. Aan- en inleiding Alliantie Burgers Voorschoten

Begin 2019 zagen een aantal maatschappelijk betrokken Voorschotenaren, vanuit deels verschillend perspectief een reden om de Alliantie Burgers Voorschoten (ABV) op te richten, hetgeen in april van dat jaar gebeurde. Doelstelling is om de belangen van burgers en burgerparticipatie te bevorderen o.m. door de kwaliteit van lokaal beleid en bestuur te verhogen. Spelregels die toen vastgesteld werden zijn: deelname aan de ABV staat open voor alle burgers van Voorschoten en we werken op basis van constructieve participatie, niet direct belanghebbend, zijn (ook politiek) onafhankelijk, bepalen zelf onze eigen agenda en doen dit voor een nader te bepalen tijd. Constructief betekent dat wanneer er kritiek op (voorgenomen) beleid is, dit ook vertaald moet worden in een betere, alternatieve oplossing of aanpak. Na enkele personele wisselingen aan het begin heeft een kerngroep van 5 personen nu een jaar lang ervaring opgedaan met ABV thema's. Meerdere personen hebben belangstelling getoond voor de werkzaamheden van de ABV, hebben soms het werkoverleg ook bijgewoond en zijn actief lid geworden. Deze groep wordt op hoc basis ondersteund door supportleden, verschillend qua onderwerp en beleidsfase. Er wordt op basis van gezamenlijk overleg gewerkt aan uit te werken thema's (incl. doelstellingen) die gekoppeld zijn aan portefeuillehouders, die het inhoudelijk proces vormgeven, incl. de routekaart (koers, richting, snelheid) om het doel te bereiken. Draagvlak in de samenleving en bijv. persmomenten zijn hiervan een wezenlijk onderdeel. De leden van de ABV onderhouden ook in Corona tijd frequent contact met elkaar en werken volledig op basis van professionele vrijwilligheid maar niet vrijblijvend. Op de website van de Alliantie Burgers Voorschoten zijn de meest relevante publicaties, nieuwsuitingen en columns weergegeven. Zie: <https://www.alliantie-burgers-voorschoten.nl/>

2. Gekozen thema's

De volgende thema's hebben vanuit de ABV aandacht gekregen:

- a. Bouwen en Wonen
- b. Burgerparticipatie
- c. Regiegroep Wonen
- d. Oprichting HuurdersBelangenVereniging Voorschoten (HBVV)
- e. Zorgen om 5G uitrol
- f. Hoogspanningsmasten

De projecten zijn in verschillende fasen van ontwikkeling. Per onderwerp zal ingegaan worden op de gezette stappen, inbreng, ervaringen en voortgang.

2a. Bouwen en Wonen

In april 2019 is in de Raad van Voorschoten de Woonvisie 2019 – 2022 vastgesteld. In reactie hierop heeft de ABV het volgende document opgesteld: zie <https://www.alliantie-burgers-voor-schoten.nl/producties/2019-05-08%20Reflecties%20Woonvisie%202019-2022.pdf>

Met name werden kanttekeningen geplaatst bij de volgende procesmatige aspecten: het ontbreken van een evaluatie van eerdere Woonvisie alsmede op het effect van vele genoemde instrumenten, ontbreken van een cijfermatige onderbouwing van de visie en geen betrokkenheid stakeholders bij het opstellen van de nota. Inhoudelijke opmerkingen gingen o.a. over: de minimale doelstelling bouw van sociale woningen, ontbreken inzicht gerealiseerde en nieuwe bouwlocaties, ontbreken wachtlijstanalyse, geen aandacht aan scheefwonen en vormgeven van een doorstroombeleid, meer ruimte voor experimenten, geen sancties bij geen / te weinig nieuwbouw sociale huur: met een pleidooi voor snelle invoering van bijv. vereveningsfonds (sanctie bij niet nakomen bouw 25% sociale huur), aandacht voor middenhuur, doelgroepenbeleid o.a. in relatie tot woning doorstroombeleid en eigen bewoningsplicht. Ook dient er meer aandacht te zijn voor diverse leefomgevingsaspecten naast bewoning. De mate van concreetheid van de beoogde doelstellingen kan per doelgroep (starters, ouderen, jonge gezinnen etc.) of bewoningstype (jongeren / senioren woningen, zorg- en middenhuur etc.) versterkt worden door SMART doelstellingen (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden). Ook zien we als ABV meerwaarde in een integrale benadering van de ontwikkel- en bouwlocaties, mede in het licht van sociale huur en maatschappelijke huisvesting. Voorgesteld wordt om in een gemengd samengestelde stuurgroep (bestuurder, burgers en ambtenaar) het huidige proces van papieren voornemens naar concrete oplossingen te gaan versnellen en bovenstaande ideeën verder gezamenlijk verder uit te werken.

2b. Burgerparticipatie

Haast $\frac{3}{4}$ van alle gemeenten in Nederland heeft in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018 burgerparticipatie hoog in het vaandel gezet. Ook in veel coalitieakkoorden kwam

dit thema als doelstelling stevig terug. Ook in Voorschoten kwam dit in juni 2019 in de vorm van een omvangrijk theoretisch en beschouwend document ter sprake in de Commissie vergadering. Twee leden van de ABV hebben toen ingesproken zie: <https://www.alliantie-burgers-voorschoten.nl/producties/2019-07-04%20Inspreektekst%20Rob%20van%20Engelenburg.pdf> en <https://www.alliantie-burgers-voorschoten.nl/producties/2019-07-04%20Inspreektekst%20Jeroen%20Weekenberg.pdf>

Illustratie: Reid, Geleijnse & Van Tol

In de 2 weken tussen Commissievergadering en vaststelling in de Raad heeft de ABV een eigen burgerparticipatienota geschreven en ingebracht, zie: [https://www.alliantie-burgers-voorschoten.nl/producties/2019-07-04%20Burgermotie%20Ka derplan%20Participatiebeleid%20Voorschoten.pdf](https://www.alliantie-burgers-voorschoten.nl/producties/2019-07-04%20Burgermotie%20Ka%20derplan%20Participatiebeleid%20Voorschoten.pdf) De essentie van dit kaderplan was:

- maak nu geen halfzacht staand beleid,
- maar ga experimenten met 4 pilots om leerervaring op te doen op verschillende terreinen,
- stel een gemengd samengestelde TaskForce in om dit proces te faciliteren, stimuleren, monitoren en evalueren,

- investeer in een transitieproces binnen de gemeente om anders te gaan werken en
- faciliteer met kennis / ervaring ook startproces van constructieve participatiegroepen van burgers.

Met name een andere werkwijze, mentaliteit / cultuur, kennis over burgerparticipatie, transparant afwegingskader en het delen van informatie zijn essentiële randvoorwaarden binnen het gemeentelijk bestel om de slaagkans van een constructieve dialoog en samenwerking met burgers te vergroten. Het kaderplan ging ook in op de noodzakelijke fasering, aanpak, benodigde middelen en mindset (vertrouwen en ruimte geven). Via een motie van D'66 is dit plan, unaniem in de raad aangenomen in juli 2019 en vormt de basis voor vervolgstappen. Ruim ¾ jaar later (april 2020) is een participatiemedewerker bij de gemeente aangetrokken en zijn 2 leden van de ABV uitgenodigd zitting te nemen in de nog op te richten TaskForce Burgerparticipatie. Na een erg snelle start een wel erg traag vervolg van dit dossier.

2c. Regieteam Wonen

In juli 2019 is, op initiatief van wethouder Cramwinckel, een pilot burgerparticipatie, op het vlak van bouwen en wonen, van start gegaan. Eerst bemand door de wethouder, een ambtenaar en 2 leden van de ABV, na circa 5 maanden zijn 2 andere burgers toegevoegd aan deze groep. In totaal is er 15 maal vergaderd, waarvan een maal digitaal. Vanuit de ABV zijn veel concrete zaken aangedragen w.o. een uitgewerkt doorstroombeleid (zie: <https://www.alliantie-burgers-voorschoten.nl/producties/2019-09-17%20Discussiepaper%20Doorstroombeleid%20Voorschoten.pdf>), nadruk op experimenteren voor bijv. tiny houses, zelfbouwprojecten etc., de noodzakelijke cijfermatige onderbouwing van beleid, noodzaak tot veel concretere afspraken met corporaties, inzicht in sleutelinformatie over bouwen en wonen, behoud en groei sociale huursector, aandacht voor specifieke groepen uit de te lange en langdurige wachtlijsten w.o. jongeren en senioren, het ontbreken van de een lokale huurdersbelangenvereniging in Voorschoten etc.

Op sommige punten is zeker inhoudelijk wat bereikt. Zo wordt via een uitbesteed project de Woonmonitor ontwikkeld, ter versterking van de cijfermatige onderbouwing van het beleidsterrein door de gemeente, komt er (op papier) meer ruimte voor experimenten en doorstroming en wordt er wederom verder gedacht aan verordeningen op het vlak van Vereveningsfonds en doeleinden /doelgroepen. Kleine inhoudelijke stappen echter. Het samenwerkingsproces met de gemeente was, zeker vanuit het aspect van burgerparticipatie, echter erg weerbarstig. Een aantal voorbeelden. Concrete afspraken en toezeggingen zijn door de gemeente niet nagekomen (w.o. informatie bouwlocaties en ander relevant onderzoek, relatie met corporaties, opzet en voortgang Woonmonitor, accommodatiebeleid, buurtinfo systeem), eerst zelfs geen verslag of agenda, relevante informatie is stevast onthouden en zelfs na WOB verzoek niet verstrekt, de regiegroep is niet betrokken bij het opstellen van de Prestatieafspraken Jaarschijf 2020 met corporaties en kreeg 2 dagen voor het laatste bestuurlijk overleg met corporaties over de 4 jaarsprestatieafspraken de mogelijkheid commentaar te leveren over versie 6 van dit document. Ook werden initiatieven en documenten ingebracht door de ABV systematisch niet op de agenda geplaatst. Via o.m. het informeren van de raadsleden heeft de ABV haar invloed op dit dossier versterkt. Zie: <https://www.alliantie-burgers-voorschoten.nl/producties/2020-01-04%20Email%20commissie%20WRG.html> Opvallend was ook het volstrekt ontbreken van een inhoudelijke open dialoog

en de inbreng van de leden van het Regieteam werd, te vaak gezien als vrijblijvende input, waar veelal geen reactie op volgt. In enkele satirische columns in de Voorschotense Krant is ook hier ruchtbaarheid aan gegeven: zie <https://www.alliantie-burgers-voorschoten.nl/media/20200130-VK2.pdf> en <https://www.alliantie-burgers-voorschoten.nl/media/20200327-VK2.pdf> Politiek wordt dit gezien als nuttige leermomenten. Voor de deelnemers die dit op basis van onbetaalde vrijwilligheid doen: gederfde levensvreugde.

Wat ontbrak dus: een level playing field binnen de regiegroep, vrij delen van sleutel informatie, reguliere vergader- en omgangsprincipes, betrokkenheid bij relevant overleg en geëntameerde projecten, een open dialoog op inhoud en een constructieve opstelling gericht op samenspraak en samenwerking. Oude principes, een traditionele rolverdeling en werkwijze van de gemeente (*wij bepalen en houden de regie*) bleken hardnekkig aanwezig, hetgeen de noodzaak van een veranderingsproces binnen de gemeente wederom onderstreept.

2d. HuurdersBelangenVereniging Voorschoten (HBVV)

Tijdens de Regieteam Wonen bijeenkomsten is veel gesproken over ontwikkelingen en belang van de sociale huursector in Voorschoten. Enkele voorbeelden: te lange en langdurige wachtlijsten van huurders, weinig of geen nieuwbouw door de beide corporaties (de Sleutels en Woonzorg), minimale aandacht bij projectontwikkelaars, minimale doorstroming en veel klachten over onderhoud en omgevingsproblemen. De gemeente heeft expliciet op dit thema een sturende rol heeft en invloed bijv. via de zgn. Prestatieafspraken met de corporaties. De echte belanghebbende ontbraken echter: de huurders van sociale huurwoningen. Zowel Sleutels als Woonzorg Nederland blijken de minimale participatie volledig te accepteren: met participatie van huurders in Voorschoten is het slecht gesteld, ondanks een wettelijke verplichting hiertoe. De Sleutels (een regionale corporaties van Leiden e.o. heeft nauwelijks leden in Voorschoten en geen vertegenwoordiging uit onze gemeente) en Woonzorg (als landelijke organisatie van ouderen woningen in wooncomplexen) werkt landelijk via een getrapte inspraak systeem, met nauwelijks representativiteit vanuit de wooncomplexen en geen vertegenwoordiging van vele huurders (circa 1000) die wonen in zelfstandige Woonzorg woningen. Omdat participatie het kerndoel is van ABV, zijn we zelf een actie gestart, waarbij de wethouder geen verantwoordelijkheid nam en enkel toezegde de eventuele georganiseerde huurders serieus te nemen. Zie de flyer: <https://www.alliantie-burgers-voorschoten.nl/producties/2019-12-18%20Flyer%20Huurdersvereniging.pdf>

Door publiciteit en door gericht flyeren in buurten en wijken hebben we de huurders benaderd. Met de Huurderij in Zoeterwoude als voorbeeld hebben we huurder opgeroepen om samen te komen. Met dank aan de gemeente voor een bijdrage in de out of pocketkosten (drankje en flyerkosten) en VOV voor het kosteloos beschikbaar stellen van de ruimte. Ruim 30 personen waren op deze bijeenkomst aanwezig. Met hulp van de Woonbond hebben we huurders geïnformeerd welke invloed ze werkelijk hebben en hoe die invloed nu geregeld is. Daarnaast is ruimte geboden om eigen ervaringen van de huurders naar gemeente, corporaties en overige partijen te etaleren. Een erg verontrustend beeld kwam naar voren met: jarenlang achterstallig onderhoud, (onaangekondigde) verkoop en doorverkoop van de woning aan (buitenlandse) investeerders, niet nakomen van toezeggingen, een arrogante opstelling van corporaties bij klachten, niet oplossen van

problemen met de woonomgeving etc. Een verslag van de bijeenkomst, zie: <https://www.alliantie-burgers-voorschoten.nl/producties/2020-01-22%20Verslag%20bijeenkomst%20huurders%20Voor-schoten%20+%20bijlage.pdf>

Foto: Rawpixel

Een viertal deelnemers gaf aan dat ze een bestuur willen gaan vormen. De ABV heeft hen bij 3 oprichtingsoverleggen ondersteund. De praktijk is dat ze zich als HBVV i.o. bij Woonzorg Nederland aan gemeld hebben. Woonzorg grijpt telkenmale de Coronacrisis aan om de acceptatie naar voren te schuiven, niet bereikbaar te zijn en te frustreren. Voortvarend werkt de HBVV i.o. zonder middelen aan een eigen website en e-mailadres. De HBVV i.o. is voorts bezig met het werven van nieuwe leden. De spirit is goed, ze hebben hun eigen tempo/ dynamiek en er is regelmatig contact tussen ABV en HBVV i.o. ABV heeft toegezegd, als slotactie, om een ledenraad organiseren waar wij de bestuurder aan den huurder willen voorstellen, zodra de situatie dit toelaat. Het doel op termijn is een platform van alle huurders in Voorschoten te gaan vormgeven. De opstelling van m.n. (de landelijk opererende) Woonzorg is m.n. gericht op tegenwerking en vertraging en zij blijkt zeer weinig oog te hebben voor de huurders(participatie) in Voorschoten. Hier is veel te doen en we blijven dit initiatief steunen.

2e. Zorgen om 5G uitrol

Zowel (inter) nationaal als ook in Voorschoten maken burgers zich zorgen over het (mogelijke) stralingsgevaar van 5G zendmasten. Een onafhankelijk onderzoek naar de gezondheidseffecten van en rond 5G zendmasten zou een onmisbaar element dienen te zijn in de besluitvorming rond

deze nieuwe technologische toepassing. Eerst meten, dan weten en pas dan onderbouwd beslissen. In de raadsvergadering van 9 januari jl. is dit onderwerp besproken aan de hand van een ingekomen brief van Lets talk about Tech. Vooropgesteld dient vermeld te worden dat de ABV op voorhand niet tegen technologische vernieuwing is, stevig afstand neemt van criminele acties en complot theorieën, maar pleit voor zorgvuldige besluitvorming op basis van feitenonderzoek, zeker naar de gezondheidseffecten. Zie de inspraaktekst op de vergadering: <https://www.alliantie-burgers-voorschoten.nl/producties/2020-01-09%20Inspreektekst%20Aisia%20Okma.pdf> De partij van ONS steunde het voorstel om, alvorens tot plaatsing van de masten over te gaan, een gezondheidsonderzoek te laten plaatsvinden.

Vervolgacties zijn o.m.: het indienen van een WOB verzoek bij het Antennebureau naar het media-beleid en spelregels rond 5G (nog geen reactie), overleg in Rijnlandsverband waarbij, als partnerpartij, afgesproken is op 8 mei in een café te Leiden een brede informatiebijeenkomst te gaan organiseren (door de Corona crises vervallen). Tot slot is het voornemen om op lokaal niveau hierover in gesprek te gaan met de verantwoordelijk wethouder om meer zicht te krijgen over een zgn. antennebeleid. Ook de landelijke ontwikkelingen worden nauwgezet gevolgd.

2f. Hoogspanningsmasten

Al vele jaren is er onrust in Voorschoten vanwege de hoogspanningskabels die door het dorp lopen. Inwoners vrezen ernstige gezondheidsproblemen. Deze zorg wordt gedeeld door de Gezondheidsraad, die een verband ziet met leukemie bij jonge kinderen en daarom de rijksoverheid heeft geadviseerd om het voorzorgbeleid (geen nieuwe woningbouw in de directe nabijheid van hoogspanningskabels) uit te breiden naar bestaande woningen. De regering heeft op basis van dit advies, een zgn. voorzorgbeleid verder ontwikkeld, met uitkoop bestaande woningen onder hoogspanningslijnen, geen nieuwe bebouwing in straal van 80 meter rond masten en lijnen en een subsidieregeling (85% subsidie van het Rijk) in het leven geroepen voor het onderkabelen of verplaatsen van hoogspanningskabels bij bestaande woningbouw. Reden voor de ABV en verschillende groepen belanghebbenden (Het Wedde, Burgemeesterswijk, Gemmekelaan, British School) om opnieuw bij de gemeente aan te dringen op een oplossing voor de hoogspanningsmasten in ons dorp.

Andere gemeenten in de buurt zoals Leiden (nog maar 2 masten bovengronds), Leidschendam – Voorburg en Oegstgeest zijn erg actief op dit vlak. Het kan dus wel.

B&W hebben hier ronduit lauw op gereageerd door te stellen dat er geen gezondheidsprobleem is bewezen en er bovendien geen geld is. De ABV legt zich bij beide argumenten niet neer. Wij vinden dit een onzorgvuldige en onvolledige voorstelling van zaken. De Gezondheidsraad is duidelijk in haar advies en het kabinet heeft hier actief op gereageerd. Het landelijk standpunt in deze is dat er (nog) geen causale gezondheidsverbanden aangetoond zijn maar wel aannemelijke gezondheidsrisico's aangetoond zijn. Speciaal vanuit de zorgplicht die de gemeente heeft voor haar inwoners is dan de voorstelling van zaken dat er geen gezondheidsprobleem is niet alleen feitelijk onjuist, maar ook ronduit onverantwoord.

Ook de Raad heeft middels een ingediende motie actief besloten bij de kadernota bespreking wederom in te gaan op hoogspanningsproblematiek. Ons doel is om B&W en de Raad duidelijk te

maken dat het subsidietracé bepaald niet in beton is gegoten. Het Ministerie van EZK staat welwillend tegenover iedere aanvraag van de gemeente om zgn. zorgmasten (met woningen binnen 80 meter straal) op de subsidielijst te plaatsten. Daarmee worden de kosten al een stuk overzichtelijker.

Foto: Bert de Bles

Zowel bewonersgroepen van Boschgeest en van der Hoeve park resp. naast de masten 23 (B. Gemmekelaan) en 26 hebben brandbrieven naar de gemeente gestuurd. Verder is door de ABV hiervoor aandacht gevraagd in de pers en is een manifest opgesteld, zie: <https://www.alliantie-burgers-voorschoten.nl/producties/2020-04-02%20ABV%20Manifest%20Hoogspanningskabels.pdf>

Verder zijn we op dit moment bezig met het opstellen van een business case om aan te tonen dat er ook financiële baten aan de onderkabeling kunnen vastzitten en dus niet alleen kosten. Diverse partijen uit de Raad hebben belangstelling getoond om hier verder met ons over te praten. Met hen gaan we op korte termijn om tafel zitten. Ook met de verantwoordelijke wethouder hebben we een gesprek aangevraagd. Doel is om, voordat in juni/juli het onderwerp opnieuw ter sprake komt in de Raad, de business case te hebben afgestemd met de betreffende wethouder en draagvlak te hebben gecreëerd binnen de Raad.

3. Ten slotte

Er is in een korte periode van een jaar veel in gang gezet door de ABV. Is er echter veel gerealiseerd? Zijn de vooraf gestelde verwachtingen waargemaakt? Ten dele: zeker is er directe invloed geweest op beleid en bestuur met o.a. burgerparticipatiebeleid en op het terrein van bouwen en wonen. De zelfstandige actie om een huurdersbelangenvereniging Voorschoten te helpen oprichten is ook succesvol gestart. Onderwerpen zijn stevig geagendeerd en nieuwe inzichten en argumenten toegevoegd.

Goede beslissingen door de raad kunnen alleen genomen worden op basis van kwalitatief hoogwaardige objectieve en op onderzoek en feiten gebaseerde informatie en dito beleidsstukken. Op de behandelde bovenstaande thema's bleek hier veel aan te schorten. Enkele voorbeelden: de participatienota van de gemeente was lang, beschouwend, theoretisch en werd vervangen door de ABV burgerkadernota: Participeren moeten we samen leren. De unaniem in de raad goedgekeurde Woonvisie 2019- 2022 was o.a. uitgebreid, niet gebaseerd op feiten en evaluatie, onvolledig en beperkt ambitieus. Door de ABV zijn vele suggesties ter verbetering aangegeven en overgenomen (onderbouwing, lerende organisatie, sociale huurrealisatie, concreetheid, experimenten, doorstroming etc.) Hetzelfde gold voor de Uitvoeringsagenda en m.n. de Prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties. Het beleidsdocument rond Hoogspanningsmasten werd gekenmerkt door halve waarheden, onjuiste en warrige cijfers en vooringenomenheid. Het spreekt voor zich dat dit een afgewogen en transparante besluitvorming in de raad niet ten goed komt.

Op voorhand heeft de ABV op basis van (politieke) onafhankelijk, vrijwillige en onbetaalde inzet en deskundigheid gestreefd naar een constructieve open inhoudelijke dialoog op basis van feiten met de gemeente. Helaas moet geconstateerd worden dat de basis voorwaarden hiervoor namelijk: vertrouwen en ruimte geven, een open mind en samenwerking hier zeer te wensen overliet, van de zijde van het bevoegd gezag. In 2016 bleek uit het toenmalige bestuurskracht onderzoek en ook in een vergelijkbaar onderzoek uit 2018 bleek dat slechts 1 op de 5 inwoners van Voorschoten van mening was dat de gemeente naar hun luistert (19%), voldoende betreft (21%) en ruimte geeft voor eigen ideeën en initiatieven (23%). Dit beeld, met een rapportcijfer 2+, blijkt uit onze ervaringen helaas nog actueel. Structurele veranderingen binnen het gemeente apparaat zijn noodzakelijk om constructieve burgerparticipatie een kans van slagen te geven.

Bijlage 1: Uitingen in de pers

Datum	Titel	Medium
2020-03-28	<u>Hoogspanningsmasten: wel een gezondheidsprobleem</u>	Voorschotense Krant
2020-03-27	<u>Alliantie Voorschoten wil onderkabeling op de agenda</u>	Voorschotense Krant
2020-03-27	<u>Column: Burgerparticipatie Kamille thee (2)</u>	Voorschotense Krant
2020-03-26	<u>Hoogspanningsmasten: wel een gezondheidsprobleem</u>	Groot Voorschoten
2020-01-30	<u>Column: Burgerparticipatie Kamille thee (1)</u>	Voorschotense Krant
2020-01-30	<u>Nog teveel onbekend over risico's invoering 5G netwerk</u>	Voorschotense Krant
2020-01-30	<u>Huurdersbijeenkomst Voorschoten trekt volle zaal</u>	Groot Voorschoten
2020-01-29	<u>Huurdersbijeenkomst Voorschoten trekt volle zaal</u>	Voorschoten Online
2020-01-29	<u>Huurdersbijeenkomst Voorschoten trekt volle zaal</u>	Unity
2020-01-29	<u>Huurdersbijeenkomst Voorschoten trekt volle zaal</u>	Voorschotense Krant
2020-01-17	<u>Hulp bij oprichting belangenclub voor huurders in Voorschoten: 'Huurders, kom op voor jezelf'</u>	Leidsch Dagblad (alleen abonnees)
2020-01-10	<u>Eerste huurdersvereniging in Voorschoten wil grip op beleid</u>	Sleutelstad
2020-01-10	<u>Meepraten via nieuwe huurdersvereniging Voorschoten</u>	Unity
2020-01-10	<u>'Voor de komst 5G is meer onderzoek naar gezondheid nodig'</u>	Voorschotense Krant
2020-01-09	<u>Denk mee over uw huurwoning</u>	Groot Voorschoten
2020-01-09	<u>Wilt u meedenken over een huurdersvereniging?</u>	Voorschotens Nieuwsblad
2020-01-05	<u>Denk mee over uw huurwoning</u>	Voorschoten Online
2019-12-19	<u>Alliantie Voorschoten wil huurders een stem geven</u>	Voorschotense Krant
2019-12-19	<u>Column: Soms moet je verder kijken dan je eigen gemeentegrens</u>	Voorschotense Krant
2019-10-25	<u>Column: Participeren moeten we samen leren</u>	Voorschotense Krant
2019-07-11	<u>Burgerinitiatief Alliantie Burgers Voorschoten</u>	Groot Voorschoten
2019-07-07	<u>ABV: "Gemeente, ga nú aan de slag met participatie"</u>	Voorschoten Online
2019-07-04	<u>Participatie niet lastig maar is een proces van deze tijd</u>	Voorschotense Krant